

Bruselj, 12. januar 2024
(OR. en)

5400/24

Medinstitucionalna zadeva:
2024/0003(NLE)

ACP 5
COAFR 19
RELEX 35
WTO 9
UD 5

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	12. januar 2024
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2024) 5 final
Zadeva:	Predlog - SKLEP SVETA o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Odboru SGP, ustanovljenem z Vmesnim sporazumom, ki vodi k sporazumu o gospodarskem partnerstvu, med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in pogodbenico Srednjo Afriko na drugi strani, glede sprejetja Protokola o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2024) 5 final.

Priloga: COM(2024) 5 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 12.1.2024
COM(2024) 5 final

2024/0003 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Odboru SGP, ustanovljenem z Vmesnim sporazumom, ki vodi k sporazumu o gospodarskem partnerstvu, med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in pogodbenico Srednjo Afriko na drugi strani, glede sprejetja Protokola o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog zadeva sklep o stališču, ki se v imenu Unije zastopa v Odboru SGP, ustanovljenem z Vmesnim sporazumom, ki vodi k sporazumu o gospodarskem partnerstvu, med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in pogodbenico Srednjo Afriko na drugi strani, glede predvidenega sprejetja Protokola k Sporazumu o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Vmesni sporazum, ki vodi k sporazumu o gospodarskem partnerstvu, med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in pogodbenico Srednjo Afriko na drugi strani

Vmesni sporazum, ki vodi k sporazumu o gospodarskem partnerstvu, med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in pogodbenico Srednjo Afriko na drugi strani (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) je 15. januarja 2009 v Yaoundéju podpisal Kamerun in 22. januarja 2009 v Bruslju Evropska unija (v nadaljnjem besedilu: EU)¹; Kamerun ga začasno uporablja od 4. avgusta 2014. Republika Kamerun je edina država podpisnica pogodbenice Srednje Afrike. Sporazum je odprt za druge države iz regije Srednja Afrika, ki se mu želijo pridružiti.

Cilj Sporazuma je (a) pogodbenici Srednji Afriki omogočiti, da izkoristi večji dostop do trga, ki ga zagotavlja EU, (b) spodbujati trajnostni gospodarski razvoj pogodbenice Srednje Afrike in njeno postopno vključevanje v svetovno gospodarstvo, (c) vzpostaviti območje proste trgovine med Evropsko unijo in pogodbenico Srednjo Afriko na podlagi skupnega interesa s postopno liberalizacijo trgovine na način, ki je skladen z veljavnimi pravili Svetovne trgovinske organizacije in načelom asimetrije, ob upoštevanju posebnih potreb in omejitev zmogljivosti pogodbenice Srednje Afrike glede ravni in časovne razporeditve obveznosti, (d) vzpostaviti ustrezne ureditve za reševanje sporov in (e) vzpostaviti ustrezne institucionalne ureditve.

2.2. Odbor SGP

Odbor SGP je organ, ustanovljen v skladu s členom 92 Sporazuma. Sestavljajo ga predstavniki EU in pogodbenice Srednje Afrike (v nadaljnjem besedilu: pogodbenici). Odboru bosta sopredsedovala po en predstavnik vsake od pogodbenic. Odbor SGP sprejme svoj poslovnik.

Odbor SGP je odgovoren za upravljanje vseh področij, zajetih v sporazumu, in izvajanje vseh nalog, navedenih v tem sporazumu.

Odbor SGP obravnava vse zadeve, potrebne za izvajanje Sporazuma, vključno z razvojnim sodelovanjem. Pri opravljanju svojih nalog lahko Odbor SGP (a) ustanovi in nadzoruje posebne odbore ali organe, potrebne za izvajanje Sporazuma, (b) se sestane kadarkoli se o tem sporazumejo pogodbenice, (c) prouči vsa vprašanja v okviru Sporazuma in pri opravljanju svojih nalog sprejme ustrezne ukrepe, (d) sprejme sklepe ali poda priporočila v primerih, določenih v Sporazumu, ter (e) sprejme spremembe Sporazuma.

¹ Sklep Sveta 2009/152/ES z dne 20. novembra 2008 o podpisu in začasni uporabi Vmesnega sporazuma, ki vodi k sporazumu o gospodarskem partnerstvu, med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in pogodbenico Srednjo Afriko na drugi strani (UL L 57, 28.2.2009, str. 1).

2.3. Predvideni akt Odbora SGP

Odbor SGP mora na naslednjem zasedanju leta 2024 ali s pisnim postopkom sprejeti sklep o sprejetju Protokola k Sporazumu o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja, o katerem sta se pogodbenici dogovorili julija 2023 (v nadaljnjem besedilu: predvideni akt).

Namen predvidenega akta je vzpostaviti skupno in vzajemni režim, ki bo urejal pravila o poreklu.

Sporazum je začel veljati brez skupnega in vzajemnega režima, ki bi urejal pravila o poreklu. V skladu s členom 13(2) Sporazuma morata pogodbenici vzpostaviti „vzajemni skupni režim, ki ureja pravila o poreklu, [ki ga] k temu sporazumu priloži Odbor SGP“. Odbor SGP bo ta novi režim priložil k Sporazumu.

Če tak režim ne obstaja, se za izvoz iz Kameruna v EU uporabljajo določbe glede pravil o poreklu iz Priloge II k Uredbi (EU) 2016/1076² z dne 8. junija 2016 o uporabi režimov za izdelke s poreklom iz nekaterih držav iz skupine afriških, karibskih in pacifiških držav (AKP), določenih v sporazumih, ki vzpostavljajo ali vodijo k vzpostavitvi sporazumov o gospodarskem partnerstvu (v nadaljnjem besedilu: uredba o dostopu na trg). Za izvoz iz EU v Kamerun se uporabljajo pravila o poreklu, opredeljena v odloku št. 2016/367 z dne 3. avgusta 2016, ki ga je sprejel Kamerun.

Protokol bo nadomestil veljavna pravila o poreklu, kot so navedena v prejšnjem odstavku, z ugodnejšim in vzajemnim režimom. V skladu s členom 13(2) in členom 108 Sporazuma bo Protokol priložen k Sporazumu in bo njegov sestavni del.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Pogodbenici sta junija 2022 na 6. zasedanju Odbora SGP zaključili pogajanja o Protokolu o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja ter končno besedilo Protokola potrdili julija 2023 na 7. zasedanju Odbora SGP. Dogovorjeni Protokol vključuje najnovejši razvoj v zvezi s pravili o poreklu, vključno s tistimi, ki so bila dogovorjena v najnovejših protokolih o pravilih o poreklu v okviru sporazumov o gospodarskem partnerstvu s skupino afriških, karibskih in pacifiških držav (AKP). Pravila o poreklu, ki se uporabljajo od začetka veljavnosti Sporazuma, ne odražajo najnovejšega razvoja na področju pravil o poreklu, kar povzroča ovire za izkoriščanje preferencialne in vzajemne obravnave, določene v Sporazumu. Nov, ugodnejši in vzajemni režim bo omogočil poenostavitev in določeno prožnost pri izpolnjevanju zahtev in postopkov v zvezi s pravili o poreklu. Ta poenostavitev bo olajšala trgovino in optimizirala uporabo preferencialne obravnave za gospodarske subjekte. Poleg tega bodo nova pravila o poreklu iz Protokola spodbujala regionalno povezovanje in gospodarski razvoj v državah Srednje Afrike, saj bodo gospodarskim subjektom olajšala izpolnjevanje pravil o poreklu.

Treba je sprejeti Protokol k Sporazumu, ki v Prilogi II vsebuje tarifne številke in poimenovanja blaga, ki so usklajena z nomenklaturo HS in harmoniziranim sistemom (HS) Svetovne carinske organizacije (WCO).

² Uredba (EU) 2016/1076 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o uporabi režimov za izdelke s poreklom iz nekaterih držav iz skupine afriških, karibskih in pacifiških držav (AKP), določenih v sporazumih, ki vzpostavljajo ali vodijo k vzpostavitvi sporazumov o gospodarskem partnerstvu (UL L 185, 8.7.2016, str.1).

Predlagani sklep bo EU omogočil, da izpolni svoje obveznosti iz določb Sporazuma. Primerno je določiti stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa v Odboru SGP, saj bo sklep za Unijo zavezujoč.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

V členu 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) so predvideni sklepi o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, vendar lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“³.

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Odbor SGP je organ, ustanovljen s sporazumom, in sicer z Vmesnim sporazumom, ki vodi k sporazumu o gospodarskem partnerstvu, med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in pogodbenico Srednjo Afriko na drugi strani.

Akt, k sprejetju katerega se poziva Odbor SGP, je akt s pravnim učinkom. Predvideni akt bo zavezujoč v mednarodnem pravu v skladu s členom 13(2) Sporazuma.

Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Sporazuma.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep iz člena 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega se v imenu Unije zastopa stališče. Če ima predvideni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep iz člena 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na skupno trgovinsko politiko.

Materialna pravna podlaga za predlagani sklep sta zato člen 207(3) in člen 207(4), prvi odstavek, PDEU.

4.3. Sklepna ugotovitev

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti člen 207(3) in člen 207(4), prvi odstavek, PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.

³ Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

5. OBJAVA PREDVIDENEGA AKTA

Ker se bo z aktom Odbora SGP sprejel Protokol o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja k Vmesnemu sporazumu, ki vodi k sporazumu o gospodarskem partnerstvu, med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter pogodbenico Srednjo Afriko na drugi strani, je primerno, da se po sprejetju objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Odboru SGP, ustanovljenem z Vmesnim sporazumom, ki vodi k sporazumu o gospodarskem partnerstvu, med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in pogodbenico Srednjo Afriko na drugi strani, glede sprejetja Protokola o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(3) in člena 207(4), odstavek 1, v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Vmesni sporazum, ki vodi k sporazumu o gospodarskem partnerstvu, med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in pogodbenico Srednjo Afriko na drugi strani (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) je Unija sprejela s Sklepom Sveta 2009/152/ES⁴, Kamerun pa ga začasno uporablja od 4. avgusta 2014.
- (2) V skladu s členom 13(2) Sporazuma lahko Odbor SGP sprejme vzajemni skupni režim, ki ureja pravila o poreklu.
- (3) V skladu s členom 13(2) in členom 108 Sporazuma se vzajemni skupni režim, ki ureja pravila o poreklu, priloži k Sporazumu v obliki Protokola, ki opredeljuje pojem „izdelki s poreklom“ in načine upravnega sodelovanja ter je njegov sestavni del.
- (4) Odbor SGP mora na svojem letnem zasedanju leta 2024 ali s pisnim postopkom sprejeti sklep glede Protokola k Sporazumu o opredelitvi pojma „izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja.
- (5) Dogovorjeni protokol upošteva najnovejši razvoj za zagotovitev prožnejših in enostavnejših pravil o poreklu, katerih cilja sta olajševanje trgovine za gospodarske subjekte in optimizacija uporabe preferencialne obravnave, določene v Sporazumu.
- (6) Primerno je določiti stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa v Odboru SGP, saj bo sklep za Unijo zavezujoč –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa na naslednjem letnem zasedanju Odbora SGP, ustanovljenega z Vmesnim sporazumom, ki vodi k sporazumu o gospodarskem partnerstvu, med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in pogodbenico Srednjo Afriko na drugi strani, glede sprejetja sklepa Odbora SGP glede Protokola o opredelitvi pojma

⁴ UL L 57, 28.2.2009, str. 1.

„izdelki s poreklom“ in načinih upravnega sodelovanja, temelji na osnutku sklepa Odbora SGP, ki je priložen temu sklepu.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*